

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Provincie Zeeland
T.a.v. College van Gedeputeerde Staten
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

DG Mobiliteit

Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur
Rijnstraat 8

Contactpersoon

Senior Beleidsmedewerker

T 06

M 06

@minienw.nl

Ons kenmerk

IENW/BSK-2024/272823

Datum 3 oktober 2024
Betreft Afspraken over proefbaanvak ERTMS

Geacht College,

De spoorlijn de Zeeuwse lijn is zeer wezenlijk onderdeel van het Zeeuwse OV-systeem, essentieel voor werk en studeren in Zeeland. En daarmee om Zeeland bereikbaar en leefbaar te houden. Vanuit de Regionale Mobiliteitsstrategie wordt gewerkt aan vernieuwing van het OV, wat het ministerie van IenW ondersteunt met de Pilot Publiek Vervoer. Bij de start van de nieuwe busconcessie in Zeeland per december 2026 moet het nieuwe systeem staan. Tot die tijd is er een transitiefase.

De laatste jaren was er een toename van onverwachte storingen op de Zeeuwse lijn geweest, door uitgevoerde vernieuwingen in elektrotechnische systemen. In 2023 waren er enkele maanden buitendienststellingen en snelheidsverlagingen omdat de spoorbaan onvoldoende stabiel bleek. Momenteel worden maatregelen hiervoor onderzocht. Ook de komende jaren zullen er nog buitendienststellingen zijn vanwege werkzaamheden. Het verbeteren van de betrouwbaarheid van het Zeeuwse spoor heeft daarom onze gezamenlijke aandacht.

Ondertussen wordt er vanuit Wind in de Zeilen geïnvesteerd in het spoor, met als inzet groei van het aantal treinreizigers door snellere en betere verbindingen met de Randstad en Brabant. Voor het bespreken van de lange termijn ontwikkelingen van de treindienst is Zeeland partner bij het Toekomstbeeld OV. De inzet hierbij is een betrouwbaar OV wat past bij de mobiliteitsdoelen van Zeeland.

Bij de lange termijn hoort ook digitalisering. Het Rijk werkt samen met de spoorsector aan de digitalisering van de treinbeveiliging (het European Rail Traffic Management System: ERTMS) als fundament voor de toekomst van het spoor. Na een externe second opinion is geconcludeerd dat starten met de invoering midden in het spoornetwerk onverstandig is en het de voorkeur heeft aan de randen van het spoornetwerk te beginnen. De Zeeuwse lijn is vanwege haar unieke ligging vlakbij belangrijke internationale corridors en als locatie waar reizigers- en goederentreinen samenkomen zeer geschikt als proefbaanvak om integraal te starten met de implementatie van het systeem. Op termijn zal de implementatie bijdragen aan de betrouwbaarheid van de verbinding, maar in de eerste periode zal dit gepaard gaan met één lange buitendienststelling en in de periode daarna een grotere kans op kinderziektes en verstoringen.

Om mogelijke impact van een proefbaanvak op de Zeeuwse lijn voor de reizigers en voor de regio te mitigeren en te verzachten heeft het Rijk (met ProRail en NS) met uw gedeputeerde voor infrastructuur en mobiliteit een uitgebreid pakket aan hinderbeperkende en betrouwbaarheidsmaatregelen afgesproken:

- Optimalisatie van de werkzaamhedenplanning in Zeeland voor, tijdens en na de implementatie van ERTMS.
- Uitgebreide communicatie over de hinderplanning en vervangend vervoer waarbij wordt ingespeeld op de specifieke Zeeuwse situatie. Bussen starten eerder en rijden langer door dan de treindienst. Ook wordt voorzien in een expresdienst Vlissingen – Middelburg – Goes.
- IenW draagt € 2,1 mln (excl. BTW) bij aan vervangend vervoer voor specifiek de parallel aan het spoor rijdende scholierenlijnen. De beschikbaarheid van bussen en chauffeurs om de grote groepen scholieren te vervoeren wordt zeker gesteld door dit in de busconcessie Zeeland te verwerken.
- NS realiseert in afstemming met ProRail de maximaal mogelijke bezetting van OV-fietsen in de stallingen van Middelburg, Goes en Vlissingen. Daarnaast realiseren zij in afstemming met gemeenten en ProRail OV-fiets uitgiftepunten op twee nieuwe locaties: Arnemuiden en Vlissingen Souburg. Na afloop zal een passend aanbod van OV-fietsen beschikbaar blijven (ook op de kleine stations) gedurende minimaal 3 jaar.
- Verbetering van de betrouwbaarheid door de aanpak van de toegangsweg naar Yerseke (overweg Zanddijk) met een bijdrage van IenW van € 3,5 mln (incl. BTW). In samenhang daarmee verhoogt de provincie Zeeland haar bijdrage aan de aanpak van de bouwroute voor Veerse Meer Zuid (aanpassing overweg Nieuwe Kraaijertsedijk) met € 0,5 mln (incl. BTW).
- De sprinterdienst van Zeeland naar Breda zo lang als mogelijk doorzetten. In het traject van het Toekomstbeeld OV zullen de mogelijkheden onderzocht worden of deze doorkoppeling op de lange termijn ook mogelijk te maken is.
- In het kader van de Pilot Publiek Vervoer bekijken Provincie, Rijk en NS de mogelijkheden om drempels te verlagen op het gebied van plannen boeken en betalen van reizen.
- Het verankeren van regionale kennis met een onderwijspakket voor een Zeeuwse onderwijsinstelling (in samenwerking tussen de onderwijsinstelling, de spoorsector en het programma ERTMS) voor toekomstig spooronderhoudspersoneel, waarmee geïnvesteerd wordt in de toekomst. IenW reserveert een bedrag van € 1-3 mln (incl. BTW) voor de opstart hiervan en voor een eventueel benodigde aanlooperperiode (van maximaal 3 jaar) om tot een robuuste en toekomstvastе opleiding te komen. De precieze invulling en daarbij benodigde financiering wordt op korte termijn samen uitgewerkt.

Periodiek zal stilgestaan worden bij de voortgang van deze maatregelen. De financiële bijdrage van IenW aan de provincie Zeeland wordt volledig opgenomen in de bijdrage aan het project ontsluiting Yerseke (overweg Zanddijk). Het totaal betreft een lumpsum bijdrage in 2025.

De komende jaren zal de realisatie van het proefbaanvak en bovenstaande afspraken in overleg met uw provincie en andere partners waaronder de gemeenten aan de spoorlijn verder worden uitgewerkt. De verdere concretisering van vervangend vervoer zal bijvoorbeeld in nauwe samenwerking van NS met de provincie Zeeland en de gemeenten worden vormgegeven. De huidige inschatting

is dat het testen en beproeven in 2029 zou kunnen beginnen op de Zeeuwse lijn. IenW, ProRail en NS hechten er waarde aan om proactief, tijdig en volledig te communiceren over de hinder en vervangend vervoer richting de reizigers. Daarnaast kan voor vragen over het proefbaanvak contact opgenomen worden met de programmadirectie ERTMS via loket.ertms@ertms.nl.

DG Mobiliteit
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/272823

Ik ben mij er terdege van bewust dat de inrichting van een proefbaanvak voor ERTMS in Zeeland in de eerste periode negatieve impact kan hebben op het Zeeuwse OV-systeem - en daarmee op de Zeeuwse reizigers - en dat u hier derhalve kritisch tegenover staat. Daarom ben ik uw College zeer erkentelijk dat u zich constructief opstelt om dit met bovenstaande afspraken draagbaar voor de reiziger te maken en passend bij de toekomstplannen voor het OV in Zeeland. Op deze manier werken het Rijk en de spoorsector in afstemming met de regionale overheden en partners aan een betrouwbaar Zeeuws OV gericht op de toekomst.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT – OPENBAAR
VERVOER EN MILIEU

C.A. Jansen